

10/505

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 18.11.2009
Sayı: 2009/4579

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Ülkemizde gerçekleştirilen TEDAŞ ve EÜAŞ özelleştirmeleriyle ilgili olarak aşağıda belirtilen gerekçelerle Anayasamızın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Arastırması açılmasını arz ve teklif ederiz, 18.11.2009

1. Alim IŞIK - Kütahya
2. Mehmet ŞANDIR - Mersin
3. Hasan ÇALIŞ - Karaman
4. Hakan COŞKUN - Osmaniye
5. Hasan ÖZDEMİR - Gaziantep
6. Sabahattin ÇAKMAKOĞLU - Kayseri
7. Süleyman Nevzat KORKMAZ - Isparta
8. Beytullah ASİL -Eskişehir
9. Abdülkadir AKCAN - Afyonkarahisar
10. Ahmet Kenan TANRIKULU - İzmir
11. Durmuşali TORLAK - İstanbul
12. Kamil Erdal SİPAHİ - İzmir
13. Rıdvan YALÇIN - Ordu
14. Hüseyin YILDIZ - Antalya
15. Akif AKKUŞ - Mersin
16. Cumali DURMUŞ - Kocaeli
17. Murat ÖZKAN - Giresun
18. Reşat DOĞRU - Tokat
19. Kadir URAL - Mersin
20. Necati ÖZENSOY - Bursa
21. Zeki ERTUGAY - Erzurum
22. Muharrem VARLI - Adana
23. Bekir AKSOY - Ankara
24. İsmet BÜYÜKATAMAN - Bursa
25. Erkan AKÇAY - Manisa
26. Recep TANER - Aydın
27. İzzettin YILMAZ - Hatay

GEREKÇE

Bilindiği gibi ülkemizde elektrik dağıtımını yapan Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) ve sahibi olduğu dağıtım şirketleri, elektriğin dağıtımını yanında elektriğin tüketicilere perakende satışıyla ve tüketicilere satış hizmeti verilmesiyle iştigal eden Türk hukukuna göre kurulmuş, anonim şirket statüsündeki iktisadi devlet teşekkülleridir.

TEDAŞ ülkemizde elektrik enerjisinin dağıtımını yapan en önemli kuruluş olup Özelleştirme İdaresi başkanlığı (ÖİB) verilerine göre 2008 yılında, 134 milyar kWh enerji satmış ve bu satış karşılığında 12 milyar TL net gelir elde etmiştir. Kurumda 2009 yılı itibarıyla 22 000'den fazla kişi istihdam edilmiştir. Bu istihdama, TEDAŞ'ın iş yaptığı taşeronlarda çalışan personel dâhil değildir.

TEDAŞ; varlıkların verimli işletilmesi, maliyetlerin düşürülmesi, elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması, kayıp/kaçak oranının azaltılması, yenileme ve genişleme yatırımlarının özel sektör tarafından yapılması vb. gibi gerekçelerle 02.04.2004 tarih ve 2004/22 sayılı ÖYK Kararı ile özelleştirme kapsamına alınmıştır. Ancak, AKP hükümetleri tarafından izlenen özelleştirme stratejisi başlangıçta belirlenen hedeflere ulaşmayı engellemektedir. Örneğin, kayıp ve kaçak oranlarının çok yüksek olduğu Dicle EDAŞ, Van Gölü EDAŞ vb. gibi dağıtım bölgelerinde beklenen tahsilâtlar yapılamamakta, buralardaki kayıplar diğer illerden elde edilen gelirle karşılanmaktadır. Dolayısıyla, özelleştirmeye devletin zarar ettiği bölgelerden başlanarak yükten kurtarılması yerine gelirin en çok elde edildiği bölgelerden olan; Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. (BAŞKENT), İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş. (AYEDAŞ), Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. (SEDAŞ) ile başlanması yukarıda belirtilen amaçlardan uzaklaşıldığını göstermektedir. İzlenen mevcut uygulamayla, TEDAŞ'ın en kârlı bölgeleri özelleştirilirken sorunlu bölgeler devlete ve vatandaşın sırtına yük olmaya devam etmektedir.

Diğer yandan son dönemde yapılan özelleştirmelerden bazılarının AKP iktidarına yakınlığıyla bilinen şirketlere verilmiş olması, önceki ihale süreçlerinde yaşanan bazı olumsuzlukları ve kayırmaları tekrar gündeme getirmiştir.

A7

06.11.2009 tarihinde yapılan Yeşilırmak EDAŞ özelleştirmesi ise gene iktidara yakınlığı ile bilinen Çalık Grubu üzerinde kalmıştır. Burada devir teslim işlemleri ÖYK onayını beklemektedir.

Kasım-2009 itibariyle Başkent EDAŞ, Sakarya EDAŞ ve Meram EDAŞ özelleştirilmiştir. Denizli, Aydın ve Muğla illerinden oluşan Menderes EDAŞ'ın işletme hakları 91/2325 sayılı Bakanlar Kurulu kararı gereği, 15 Ağustos 2008 tarihinde Aydem Elektrik Dağıtım A.Ş.'ye devredilmiştir. Ayrıca Çoruh, Osmangazi ve Yeşilırmak EDAŞ'ın özelleştirilmesi için de teklifler alınmıştır. Bu bölgelerin özelleştirme işlemleri de ÖYK tarafından onay beklemektedir.

ÖİB web sitesinde son olarak "yatırımcılara davet" başlığı altında Çamlıbel EDAŞ, Fırat EDAŞ, Uludağ EDAŞ ve Vangölü EDAŞ'ın özelleştirilmesi hakkında ihale ilanı yayımlanmıştır.

Hükümet, dağıtım bölgelerinin yanında ülkenin en büyük elektrik üretim şirketi olan EÜAŞ'ı da özelleştirmek istemektedir. Bu konuyla ilgili olarak ÖİB Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı tarafından yapılan 25.09.09 tarihli basın açıklamasında "Elektrik Üretim Anonim Şirketi ve/veya müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme, işletme birimleri ve bunlara ait varlıkların birlikte veya ayrı ayrı özelleştirilme çalışmalarında; İdareye yardımcı olmak üzere danışmanlık ihalesi açılmış olup ihaleyi **CITI GROUP/OYAK YATIRIM/MASTER DANIŞMANLIK/SOCOIN Konsorsiyumu** kazanmıştır." ibareleri yer almaktadır. Ancak, bu konsorsiyumun kaç aday arasından hangi kriterler bazında değerlendirilerek seçildiği, ne zaman kurulduğu, ortaklık yapısının ne olduğu, daha önce yurt dışında hangi elektrik üretim özelleştirme çalışmalarına katıldığı bilinmemektedir. Bu durum da kamuoyunda endişeye sebep olmuştur.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, TEDAŞ'ın kalan varlıklarının ve EÜAŞ'ın değerlerinin altında satılmasının ve kamuoyunda rahatsızlıklara yol açan uygulamaların engellenerek özelleştirme uygulamalarında alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla belirtilen konuda bir **meclis araştırmasının** yapılmasında yarar görülmektedir.

A